

SZŁACHCICEN

Mojej Żonie i Synowi

Marcin Siadkowski

SZLACHCICEN

Przemiany stereotypu polskiej szlachty
w Wiedniu na przełomie XIX i XX wieku

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2011

Projekt okładki i stron tytułowych: *Katarzyna Juras*

Redakcja: *Ryszarda Witkowska-Krzeska*

Copyright © 2011 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa

Wydanie książki dofinansowane przez Alfred Töpfer Stiftung,
Austriackie Forum Kultury,
Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego

ISBN 978-83-7383-494-1

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 826 59 21, 22 828 95 63, 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl; scholar@neostrada.pl
<http://www.scholar.com.pl>

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Druk i oprawa: Drukarnia Wydawnictw Naukowych w Łodzi

Spis treści

Podziękowania	7
Wprowadzenie	9
Pytania badawcze, omówienie tematu oraz metody badawczej . . .	10
Niemiecki dyskurs polityczny	14
Cezury	19
Źródła	21
Prasa codzienna	21
Czasopisma satyryczne	29
Podręczniki szkolne	32
Przewodniki turystyczne	37
Wydawnictwa jubileuszowe	40
Operetki	41
Kronprinzwerk	47
Kontekst	51
Topos Europy Wschodniej w kulturze europejskiej	51
Perspektywa niemiecko-austriacka	56
System polityczny Austro-Węgier i niemieckie ugrupowania polityczne	69
Konserwatyści	73
Liberale	75
Partia Chrześcijańsko-Społeczna	77
Obóz niemieckonarodowy	81
Socjaldemokratyczna Partia Robotnicza Austrii (SDAPÖ) . . .	82
Koło Polskie na wiedeńskiej scenie politycznej	85
Miejsce Galicji w monarchii	95
Prolegomena	109

Ekskurs 1: Krapiliński i Waszlapski, czyli polska szlachta w krzywym zwierciadle	118
Polska szlachta na arenie ogólnopaństwowej	129
Idea imperium.	129
<i>Schlachzizen</i> jako politycy	133
„Niepolscy Polacy”	145
Polska szlachta w galicyjskim folwarku	151
Szlacheckie instrumenty władzy	152
Konflikt szlachecko-ukraiński?	164
Ekskurs 2: Powszechna Wystawa Krajowa we Lwowie w 1894 roku, czyli austriackość w praktyce	172
Narracja historyczna	184
Polska Piastów – państwo jak każde inne	184
„Republik der Wojwoden und Schlachzizen” – zbrodnia i kara	189
Polskie miejsca pamięci – Władysław Jagiełło, Jan III Sobieski i Tadeusz Kościuszko	193
Polska szlachta jako rewolucjoniści	199
Zakończenie	205
Bibliografia	211